

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-172 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-1037(2) PROJEKTO
(TAP NR. 22-1396(2)) (TAIS NR. 22-912(4))**

2022-10-26 Nr. NV-3072

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: siūloma iš esmės pritarti Seimo narių Mykolo Majausko, Vytauto Gapšio, Antano Čepononio, Liudo Jonaičio, Valiaus Ažuolo, Vytauto Mitalo teikiamam įstatymo pakeitimo projektui, kuriuo siūloma nustatyti pareigą Valstybinei mokesčių inspekcijai viešinti informaciją apie paramos teikėjų suteiktą paramą paramos gavėjams ir pasiūlyti Seimui tobulinti įstatymo pakeitimo projektą pagal pateikiamas pastabas ir pasiūlymus.

Dabartinė situacija: įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti pareigą Valstybinei mokesčių inspekcijai viešinti informaciją apie paramos teikėjų suteiktą paramą paramos gavėjams, nurodant paramos teikėjus, paramos gavėjus, paramos dalyką ir jo vertę (taip pat nustatyti, kad Vyriausybė nustato paramos teikėjų ir paramos gavėjų sąrašą, kurių duomenys dėl dalyvavimo nacionalinio saugumo užtikrinimo, užsienio politikos įgyvendinimo, vystomojo bendradarbiavimo ar humanitarinės pagalbos teikimo veikloje yra neskelbiami). Įstatymo pakeitimo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad atsižvelgiant į korupcijos pasireiškimą rizikas farmacijos ir paramos teikimo srityje, bei siekiant skaidrumo visose paramos teikimo srityse, paramos teikėjų suteiktos paramos viešinimas, nurodant paramos gavėją, dalyką ir jo vertę, padėtų lengviau nustatyti tiesioginius ir netiesioginius ryšius, siejančius paramos teikėjus ir gavėjus, didintų skaidrumą ir mažintų korupcijos pasireiškimą riziką.

Šiuo metu paramos teikėjai ir gavėjai tvarko paramos apskaitą ir Valstybinei mokesčių inspekcijai privalo teikti mėnesio ir metines ataskaitas apie suteiktą ir gautą paramą, todėl Valstybinė mokesčių inspekcija jau dabar disponuoja informacija apie paramos teikėjus, paramos gavėjus, paramos dalyką ir jo vertę.

Projekto esmė: siūloma iš esmės pritarti Seimo narių teikiamam įstatymo pakeitimo projektui, siūlant:

- Viešinti informaciją ne tik apie suteiktą paramą paramos gavėjams, bet ir apie šių paramos gavėjų gautos paramos panaudojimą. Pagal Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstitucinio veiklos plano priemonę numatyta, kad turi būti parengti teisės aktų pakeitimų projektai, kurie leistų Valstybinės mokesčių inspekcijos turimus duomenis apie paramos gavėjų gaunamą paramą ir jos panaudojimą skelbti viešai;
- Atsisakyti įstatymo projekte siūlomo įgaliojimo Vyriausybei nustatyti paramos teikėjų ir paramos gavėjų sąrašą, kurių duomenys dėl dalyvavimo nacionalinio saugumo užtikrinimo, užsienio politikos įgyvendinimo, vystomojo bendradarbiavimo ar humanitarinės pagalbos teikimo veikloje yra neskelbiami, nes Vyriausybė, sudariusi konkrečių subjektų (paramos gavėjų ir paramos teikėjų) sąrašą, turėtų jį nuolat ir operatyviai tikslinti (nedera su teisėkūros efektyvumo ir proporcingumo principais). Vietoje įgaliojimo Vyriausybei siūloma sukonkretinti neviešintinos informacijos aprėptį, nustatant, kad neviešinami su nacionalinio saugumo užtikrinimo, užsienio politikos įgyvendinimo, vystomojo bendradarbiavimo ar humanitarinės pagalbos teikimo veikla susiję duomenys, kurių pavišinimas galėtų turėti neigiamą įtaką siekiant Labdaros ir paramos įstatyme nustatytų tikslų, ir numatyti objektyvią ir nešališką informacijos pripažinimo neviešintina priemonę, nustatant, kad atitinkamos kompetentingos institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka įvertina ir informuoja Valstybinę mokesčių inspekciją, kokie konkretūs duomenys, susiję su nacionalinio saugumo užtikrinimo, užsienio politikos įgyvendinimo, vystomojo bendradarbiavimo ar humanitarinės pagalbos teikimo veikla, turi būti neviešinami;
- Keisti Viešųjų įstaigų įstatymo, Asociacijų įstatymo, Labdaros ir paramos fondų įstatymo nuostatas, susijusias su gautos paramos viešiniu finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose, kad būtų

pasiekti papildomi įstatymo projekto tikslai – neskelbti tam tikrų su parama susijusių duomenų „dėl dalyvavimo nacionalinio saugumo užtikrinimo, užsienio politikos įgyvendinimo, vystomojo bendradarbiavimo ar humanitarinės pagalbos teikimo veikloje“. Šiuo metu finansinių ataskaitų aiškinamieji raštai, kurie sudaro metinių finansinių ataskaitų rinkinį, pagal minėtus įstatymus yra vieši ir turi būti pateikti Juridinių asmenų registru;

- Tikslinti su įstatymo įsigaliojimu ir jo taikymu susijusias datas, kad būtų suteikta pakankamai laiko įgyvendinamiesiems teisės aktams parengti;
- Kitas Vyriausybės išvadoje nurodytas pastabas.

Derinimas: atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabas.

Valstybės saugumo departamentas nepritaria projekte išdėstytam siūlymui į informacijos apie suteiktą paramą viešinimo procesą įtraukti nacionalinį saugumą užtikrinančias institucijas, nes nėra aišku kurios konkrečiai institucijos atliks vertinimą, taip pat neaišku, kokiais kriterijais remiantis veikla turėtų būti laikoma susijusia su nacionalinio saugumo užtikrinimu, projekte siūlomoje įstatymo formuluotėje nurodyta informacijos vertinimo apimtis yra gerokai platesnė, nei Valstybės saugumo departamentui įstatymu suteikti įgaliojimai, o Užsienio reikalų ministerija nurodo, kad projekte nėra apibrėžti kriterijai, pagal kuriuos Užsienio reikalų ministerija turės teikti informaciją. Finansų ministerija pažymi, kad Krašto apsaugos ministerija nurodė, kad papildomų kriterijų įvedimas nebūtų tikslingas, nes jau dabar neviešintinos informacijos kategorijos reglamentuojamos specialiuose teisės aktuose, o Užsienio reikalų ministerija nurodė, kad yra vienas vystomojo bendradarbiavimo srityje veikiantis paramos gavėjas, kuris dalyvauja veikloje, apie kurią informacija neturėtų būti viešinama ir, kad apibrėžiant kriterijus, tikėtų vadovautis Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu. Atsižvelgiant į pateiktą informaciją Finansų ministeriją pasiūlė sukonkretinti įstatymo projekte nurodytus duomenis, kurie turėtų būti neskelbiami, o detalizuotą tvarką siūloma pavesti nustatyti Vyriausybei.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pažymi, kad išlieka aktuali pastaba dėl projektu teikiamuose siūlymuose nenustatytų aiškių kriterijų informacijai apie su užsienio politikos įgyvendinimo, vystomojo bendradarbiavimo ar humanitarinės pagalbos teikimo veikla ir atitinkamai su nacionalinio saugumo užtikrinimo veikla susijusius ir neskelbtinus duomenis, kuriuos turėtų teikti Užsienio reikalų ministerija ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios vykdomosios ir kitos institucijos Valstybinei mokesčių inspekcijai.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: pažymėtina, kad rengiant ir derinant projektą esminė problema kyla ne dėl įstatymo projekto nuostatos, pagal kurią numatoma, kad Valstybinė mokesčių inspekcija viešins paramos duomenis, tačiau dėl įstatymo projekte siūlomos išimties, kuria numatoma, kad tam tikra paramos informacija turi būti neskelbiama.

Siūloma projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.